

BIHARNAGYBAJOM KÖZBIZTONSÁGI KONCEPCIÓ 2026-2029

Készítette:
Gál Krisztián s.k.

Záradék:

Biharnagybajom Községi Önkormányzat Képviselő-testülete Biharnagybajom Közbiztonsági Konceptióját 118/2025. (X. 22.) számú KT határozatával elfogadta.

Biharnagybajom, 2025. október 22.

Szitó Sándor s.k.
polgármester

1. Bevezetés

A közbiztonság a település élhetőségének egyik alapfeltétele. A lakosság szubjektív biztonságérzete közvetlenül hat a helyi közösségi életre, a település megtartóerejére, valamint a befektetési és lakhatási vonzerőre. A koncepció célja, hogy meghatározza azokat az önkormányzati alapelveket és együttműködési irányokat, amelyek elősegítik a közbiztonság javítását és a bűnmegelőzést – különösen olyan helyzetben, amikor a lakossági aktivitás alacsony, és a közbiztonság fenntartása elsősorban intézményi és hatósági együttműködésen alapul.

Biharnagybajom község – mint számos hasonló lélekszámú vidéki település – sajátos közbiztonsági kihívásokkal néz szembe. Az elmúlt évek tapasztalatai, a lakossági visszajelzések és a rendőrségi adatok alapján kiemelt problémát jelent a kábítószerrel kapcsolatos tevékenység, amely nem csupán a fiatalok egészségét és biztonságát veszélyeztet, hanem a közösség bizalmát is a hatóságok iránt. A településen működő közösségi szervezetek, az önkormányzat, a rendőrség és a polgárőrség eddigi együttműködése jelentős eredményeket hozott, ugyanakkor a társadalmi és gazdasági változások új, rendszerszintű megoldásokat igényelnek.

Jelen koncepció célja, hogy átfogó keretet nyújtson a település közbiztonsági tevékenységeinek tervezéséhez, végrehajtásához és nyomon követéséhez a 2026–2029 közötti időszakra. A dokumentum alapja a helyi közösség visszajelzése, a rendőrségi és polgárőrségi adatok, valamint az önkormányzat által felismert kihívások. A koncepció egyaránt lehetőséget ad a rövid távú, gyors reagálást igénylő intézkedésekre (például a közterületi jelenlét fokozása), és hosszú távú, rendszerszintű beavatkozásokra (például a fiatalok prevenció programokba történő bevonása, valamint a drogterjesztés visszaszorítása).

Rövid távon a koncepció célja a lakosság biztonságérzetének növelése, a kritikus helyzetek gyors kezelése és a közösségi kontroll erősítése, míg hosszú távon a településen a drogterjesztés visszaszorítása, a fiatalok védelme és a közösség összetartásának erősítése áll a középpontban. E dokumentum elősegíti, hogy Biharnagybajom község minden lakója biztonságban érezhesse magát, és aktívan részt vehessen a település közbiztonságának alakításában.

A koncepció alapelvei:

- **Jogszerűség és arányosság:** minden intézkedésnek és önkormányzati döntésnek a hatályos jogszabályoknak megfelelően, arányos módon kell történnie.
- **Partnerség:** a közbiztonság megőrzése közös felelősség; az önkormányzat, a rendőrség, a polgárőrség, az intézmények és a civil szervezetek együttműködése nélkül nem lehet tartós eredményt elérni.
- **Megelőzés elsődlegessége:** a cél a bűncselekmények és szabálysértések megelőzése, nem csupán az utólagos reagálás.
- **Átláthatóság és bizalom:** a lakosság tájékoztatása, a hatósági és önkormányzati intézkedések láthatóvá tétele erősíti a biztonságérzetet és a közösségi bizalmat.

2. Jogszabályi háttér

A közbiztonsági koncepció kidolgozása során elengedhetetlen, hogy az önkormányzat figyelembe vegye a vonatkozó jogszabályi környezetet és a központi stratégiákat. A közbiztonság garantálása minden állam egyik alapvető kötelezettsége, amelynek érvényesülését Magyarország Alaptörvénye is kimondja, biztosítva az állampolgárok számára az élethez és biztonságához való jogot.

A helyi önkormányzatok közbiztonsági feladatait elsősorban a **2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól** határozza meg. E jogszabály szerint az önkormányzat feladatai közé tartozik a közreműködés a település közbiztonságának biztosításában. Az önkormányzat nem rendelkezik közvetlen rendészeti jogkörökkel, ugyanakkor szervező, koordináló, kezdeményező és támogató szerepe kulcsfontosságú a közbiztonság erősítésében.

A rendőrség feladatait a **1994. évi XXXIV. törvény a Rendőrségről** rögzíti, amely a bűnmegelőzés, a közrend fenntartása, a közterületi jelenlét biztosítása és a bűncselekmények felderítése terén jelöli ki a rendőri hatásköröket. A rendőrség munkáját helyi szinten a Hajdú-Bihar vármegyei rendőr-főkapitányság és annak püspökladányi kapitánysága hangolja össze, amelyek közvetlenül kapcsolódnak a település életéhez.

A **Polgárőrségről szóló 2006. évi LII. törvény** értelmében a polgárőrség olyan civil szervezet, amely társadalmi önkéntes alapon működik, és a rendőrséggel együttműködve

segíti a bűnmegelőzést, a közrend fenntartását, valamint a lakosság biztonságérzetének növelését. Biharnagybajomban működő polgárőrség fontos, közvetlen kapcsolatot jelent a lakosság és a rendészeti szervek között.

Mezőőrség: a mezőőri szolgálatról szóló 2004. évi XLII. törvény alapján a mezőőrség a külterületek és mezőgazdasági ingatlanok védelmére, illetve a közrend fenntartására jogosult. A mezőőrség jelzései fontosak lehetnek a település közbiztonsági rendszerében, különösen az elhagyott ingatlanok, tanyák és külterületi területek esetében.

Közterület-felügyelet: A közterület-felügyeletről szóló 1999. évi LXIII. törvény alapján a felügyelet az önkormányzat által létrehozott közbiztonsági és rendfenntartó szervezet. Feladata a közterületek rendjének védelme, a közösségi együttélés szabályainak betartatása, valamint a szabálysértések és jogellenes magatartások megelőzése, feltárása. A közterület-felügyelő jogosult intézkedések megtételére (figyelmeztetés, helyszíni bírság, igazoltatás, járműelszállítás kezdeményezése), valamint együttműködik a rendőrséggel, polgárőrséggel és mezőőrséggel.

Az önkormányzat feladatait és lehetőségeit nemzeti stratégiák is kijelölik. A **Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia 2024–2034** kiemelt célként határozza meg a közösségek biztonságának erősítését, a fiatalkori bűnelkövetés és áldozattá válás megelőzését, valamint a drogprobléma visszaszorítását. Ezek a prioritások szorosan illeszkednek a település helyi célkitűzéseivel, különösen a kábítószer-kereskedelem és -fogyasztás visszaszorítása terén.

3. Helyzetértékelés

Biharnagybajom község lakossága jelenleg 2526 fő, amely az elmúlt években csökkenést mutatott. A település demográfiai szerkezetében meghatározó az idősek aránya amely közvetlen hatással van a közbiztonsági kihívásokra. A foglalkoztatottsági adatok alapján a településen a munkanélküliségi ráta 8,38 %, amely az országos és a megyei átlaghoz képest magasabb. Az alacsony jövedelmi szint és a szociális problémák növelhetik a bűnözési hajlandóságot és a droghasználat kockázatát.

A rendőrségi adatok szerint a településen 63 db bűncselekményt regisztráltak 2024 során, amely növekedést mutat az előző évhez képest. Ezen belül tulajdon elleni bűncselekmények száma 44 db, míg a közterületi jogsértések – például garázdaság, közlekedési szabálysértések

– száma 18 db. Kiemelt problémát jelent a kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények megjelenése. A lakossági visszajelzések alapján a drogprobléma a közbiztonság egyik leg súlyosabb kérdése, amely félelmet kelt a szülők körében, különösen a fiatalokat érintő veszélyek miatt.

A polgárőrség a település közbiztonságának fenntartásában jelentős szerepet játszik. A szervezet 18 fő aktív taggal működik, éves szinten 924 óra szolgálatot lát el. Az általános szolgálat mellett a települési rendezvényeken biztosítási feladatokat látnak el, iskola kezdéskor a gyermekek biztonságos közlekedése érdekében nyújtanak segítséget, valamint Mindenszentek alkalmával a temetők ellenőrzésében is aktívan részt vesznek. Rendőrséggel és a helyi körzeti megbízottakkal a polgárőrség 60 alkalommal működött együtt, sok esetben szolgálat ellátás alkalmával igazoltatásba vettek részt, ellőállításba, valamint rendezvények biztosításban. Közös szolgálatok során sok olyan információt juttattak a rendőrség tudomására mely nagyban elősegítette a bűncselekmények felderítését. A polgárőrök munkája különösen értékes a megelőzésben, a közterületi jelenlétben, valamint a lakosság és a hatóság közötti kapcsolat erősítésében.

A településen jelenleg 38 db térfigyelő kamera van felszerelve a közbiztonság javítása érdekében, továbbá pályázati forrásból újabb kamerák kerülnek kiépítésre a közeljövőben. A térfigyelő kamerák a rendőrség épületébe kerültek bekötésre, ahol a rendőrség munkatársai rendszeresen felügyelni és használni tudják. A térfigyelő kamera rendszer a településünk nagy részét lefedi, így nagyban segíti a rendőrség munkáját, a bűncselekmények eredményes felderítését. Térfigyelő rendszer bővítése azért indokolt mert vannak olyan frekvenciált helyek, amiket a jelenlegi kamerarendszer nem fed le, ilyenek egyes perem részek osonó útvonalak, amit az elkövetők előszeretettel kihasználnak. A kamerarendszer meghibásodása esetén a javítás rövid időn belül megtörténik, a település közbiztonságának szinten tartása érdekében.

Összességében megállapítható, hogy a település közbiztonsági helyzetét jelenleg az alábbi tényezők befolyásolják leginkább:

- A kábítószerrel kapcsolatos problémák terjedése, különösen a fiatal korosztályban.
- A kisebb értékű vagyon elleni bűncselekmények (lopások, besurranások, rongálások) száma növekvő tendenciát mutat.

- A lakosság jelentős része passzív, ritkán tesz bejelentést, a problémák kezelését az önkormányzattól és a hatóságoktól várja.
- Bizonyos utcákban és ingatlantípusokban (elhagyott, komfort nélküli épületek, külterületi lakások) a közrend fenntartása külön figyelmet igényel.

4. Célkitűzések és prioritások

Rögzíteni kell, hogy az önkormányzat nem rendészeti szerv, de koordináló, együttműködést szervező és támogató szerepe meghatározó.

E tekintetben a feladatai a következők:

- a helyi problémák feltárása, adatok és jelzések gyűjtése;
- az érintett hatóságok (rendőrség, kormányhivatal, szociális és oktatási intézmények) közötti kapcsolattartás;
- a lakhatási, szociális és környezeti szabályozás olyan kialakítása, amely közvetetten hozzájárul a közbiztonság erősítéséhez;
- a közösségi biztonságérzet fenntartása információval, kommunikációval, átlátható döntésekkel.

Általános célok:

- a lakosság szubjektív biztonságérzetének növelése,
- a jogsértések számának csökkentése, különös tekintettel a drogterjesztéssel és fogyasztással kapcsolatos bűncselekményekre,
- a közösségi jelenlét és kontroll erősítése a közterületeken,
- a lakosság és a közbiztonsági szervezetek közötti bizalom és együttműködés elmélyítése,
- a fiatalok veszélyeztetettségének csökkentése, alternatív programok és közösségi lehetőségek biztosítása,
- a települési intézmények (óvoda, iskola, szociális intézmények) bevonása a bűnmegelőzési tevékenységekbe.

Prioritások:

- Kiemelten kell kezelni a drogproblémát. A drogterjesztés felszámolása és a fiatalok védelme elsőrendű prioritás, amelyhez a rendészeti szervek fokozott együttműködése, célzott ellenőrzések, valamint a lakosság részéről érezhető támogatás szükséges. Ennek érdekében az önkormányzat kiemelt feladatának tekinti a gyanús tevékenységek észlelését, jelzését, a szülők és pedagógusok tájékoztatását, valamint a prevenciós programok megszervezését.
- Második prioritásként a vagyon elleni bűncselekmények számának csökkentése jelenik meg. A betörések, lopások és rongálások különösen a kisebb településeken, (így Biharnagybajomban is) rombolják a közösségi biztonságérzetet. Ezen a területen a cél a közterületi jelenlét fokozása, valamint a közösségi megfigyelőrendszerek lehetőségeinek bővítése.
- Harmadik kiemelt terület a közlekedésbiztonság javítása. A község útjain jelentkező problémák – gyorshajítás, ittas vezetés, kerékpárosok szabálytalanságai – rendszeres lakossági panaszok tárgyát képezik. A cél itt a közlekedési fegyelem javítása, amelyben a rendőrség ellenőrzései mellett nagy szerepet kaphatnak a figyelemfelhívó kampányok és az iskolai közlekedésbiztonsági programok.
- Negyedik prioritásként a közterületi alkoholfogyasztás, rongálás és rendbontás visszaszorítása. A település közbiztonságának és közösségi életminőségének egyik alapvető feltétele a közterületek rendjének megőrzése. Biharnagybajomban az utóbbi években több alkalommal merült fel probléma a nyilvános helyen történő alkoholfogyasztással, éjszakai hangoskodással és közterületi rongálással kapcsolatban. Bár ezek a cselekmények jogilag gyakran szabálysértésnek minősülnek, a lakosság biztonságérzetére aránytalanul nagy negatív hatást gyakorolnak.
- Külön célként jelenik meg a polgárőrség támogatása és megerősítése, hiszen a szervezet helyismerettel és közösségi beágyazottsággal rendelkezik, amely kiegészíti a rendőrség hivatalos tevékenységét. A polgárőrség tagjainak utánpótlása, eszközeik

korszerűsítése, valamint a lakossági elismertség növelése alapfeltétele annak, hogy a település közbiztonsági rendszerében továbbra is kulcsszereplőként tudjanak működni.

A koncepció rövid-, közép- és hosszú távú célokat is kijelöl. Rövid távon az azonnali beavatkozást igénylő problémák (drogterjesztés visszaszorítása, polgárőr jelenlét fokozása) kerülnek előtérbe. Középtávon a közösségi együttműködés erősítése, a lakosság aktívabb bevonása, a polgárőrség és az önkormányzat közös programjai valósulhatnak meg. Hosszú távon pedig olyan biztonsági környezet kialakítása a cél, amelyben a bűncselekmények száma tartósan alacsony, a lakosság biztonságérzete magas, és a település közösségi élete a bizalomra és a szolidaritásra épül.

Összességében a koncepció célkitűzései azt a célt szolgálják, hogy Biharnagybajom olyan település legyen, ahol a lakosság számára a biztonság nem pusztán hatósági feladat, hanem közös érték és közösségi ügy.

5. Feladatok és intézkedések

5.1. Drogterjesztés és kábítószer-használat visszaszorítása

- Az önkormányzat és a polgárőrség rendszeres konzultációt kezdeményez a rendőrséggel a droghelyzet alakulásáról és a szükséges intézkedések összehangolásáról.
- A polgárőrség, mezőőrség, intézmények feladata a gyanús tevékenységek észlelése és jelzése a rendőrség felé.
- Az önkormányzat prevenciós programokat szervez. Lakossági tájékoztató kampányok indítása a drogprobléma veszélyeiről és a közösségi összefogás fontosságáról.
- Együttműködés kialakítása a szociális szolgálattal és az egészségügyi intézményekkel a veszélyeztetett fiatalok, családok korai felismerése érdekében.

5.2. Vagyon elleni bűncselekmények és az elhagyott ingatlanok problémájának kezelése

- Az önkormányzat kezdeményezi a rendőrséggel közös egyeztetéseket a települést érintő vagyonvédelmi problémákról. Közös járőrszolgálatokat szervez.
- Az önkormányzat gondoskodik a térfigyelő hálózat folyamatos karbantartásáról és továbbra is fenntartja a mezőőrséget.

- „Szomszédfigyelő” jellegű közösségi kezdeményezést támogat, amelyben a lakosok egymás biztonságát is segítik.
- Az önkormányzat feltérképezi az elhagyott, rendezetlen, életvitelszerűen nem használt ingatlanokat, és a jogszabályi lehetőségeken belül fellép a tulajdonosokkal szemben (felszólítás, kötelezés, bírság).
- Együttműködik a rendőrséggel és a polgárőrséggel annak érdekében, hogy az elhagyott házakban ne alakuljanak ki drogfogyasztásra vagy más jogsértésre alkalmas gócpontok. A lakosság bevonásával ösztönzi a bejelentést, ha elhagyott ingatlanokban gyanús mozgás történik.

5.3. Közlekedésbiztonság javítása

- Az önkormányzat javaslatokat tesz a rendőrség felé közlekedésbiztonsági akciók megtartására.
- A közútkezelővel egyeztetve forgalomcsillapító intézkedések (pl. fekvőrendőr, jelzőtáblák) bevezetésének lehetőségeit vizsgálja.
- Iskolai közlekedésbiztonsági programokat támogat.
- Figyelemfelhívó kampányokat szervez az ittas vezetés, a gyorsajtás és a szabálytalan kerékpáros közlekedés veszélyeiről.

5.4. A közterületi rend megszilárdítása

- Közterületi alkoholfogyasztás korlátozása, a helyi önkormányzat a közösségi együttélés szabályairól szóló rendeletében kijelöli azokat a közterületeket, ahol tilos az alkoholfogyasztás. A rendőrség és a polgárőrség rendszeresen ellenőrzi e szabályok betartását, különösen a frekvenciált helyszíneken (parkok, játszóterek, buszmegállók, rendezvényterek).
- Közterületi rongálások megelőzése érdekében a közvilágítási és térfigyelő kamerarendszer fejlesztése, illetve a polgárőrség és mezőőrség közös járőrszolgálatának segítése a gyors észlelést. Az önkormányzat a rongálások után haladéktalanul elvégzetteti a helyreállítást, hogy megelőzze a „leromlott közterületek” pszichológiai hatását (törött pad, letört tábla, elhagyott ház).

- Lakossági bejelentések: az online közbiztonsági felületen a lakosok bejelenthetik a közterületi rendzavarást, rongálást vagy illegális tartózkodást. A bejelentéseket az önkormányzat, a polgárőrség és a mezőőrség közösen értékeli.

5.5. Polgárőrség támogatása

- Az önkormányzat anyagi és infrastrukturális támogatást biztosít a polgárőrség működéséhez (eszközök, ruházat, jármű fenntartás).
- Helyi kampányokat indít új tagok toborzására.
- Támogatja a polgárőrök képzését, felkészítését, amelyet a rendőrség bevonásával lehet megszervezni.

5.6. Lakossági együttműködés és közösségépítés

- Lakossági bejelentőfelületet működtet, ahol a problémák jelezhetők.
- Lakossági fórumok rendszeres megszervezése, amelyek nem csupán panaszgyűjtésre, hanem megoldáskeresésre szolgálnak.
- Az önkormányzat online felületein rendszeresen közöl közbiztonsági híreket és tájékoztatókat.
- A helyi iskola, civil szervezetek és ifjúsági közösségek bevonásával prevenciós kampány indul „Tiszta falu – biztonságos falu” címmel, amely a közterületek megbecsülésére, a közösségi normák betartására és az egymás iránti felelősségvállalásra ösztönöz. „Közbiztonsági nap” megszervezése évente, amelyen a rendőrség, a polgárőrség és a civil szervezetek közösen mutatják be munkájukat.
- A fiatalok bevonása iskolai versenyek, prevenciós programok és közösségi kezdeményezések révén.

5.7. Intézményi együttműködés

- Az iskola, óvoda és szociális intézmények bevonása a közbiztonsági programokba.

- Kapcsolattartás a környékbeli települések önkormányzataival a közös biztonsági ügyek kezelésére.
- Együttműködés civil és egyházi szervezetekkel a közösségi értékek erősítésében.
- A közbiztonsági referens rendszeresen tájékoztatja a Népjóléti-bizottságot a megtett intézkedésekről, felmerült problémákról.